

Jaarverslag

Gemeente Land van Cuijk **Jaarverslag bezwaren 2022/2023**

Mei 2024

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Bezwarenprocedure bij de gemeente Land van Cuijk.....	4
2.1 Algemeen.....	4
2.2 Informele afhandeling.....	4
3. Samenstelling van de commissie	5
4. Bezwaarschriften algemene kamer	6
4.1 Binnengekomen bezwaarschriften per onderwerp.....	6
4.2 Bezwaarschriften algemene kamer	6
4.3 Contrair.....	6
5. Bezwaarschriften sociale kamer	7
6. Termijnen.....	8
7. Conclusies en aanbevelingen.....	9
7.1 Vaker en eerder het informele gesprek opzoeken.....	9
7.2 Oog voor doelmatigheid en de menselijke maat	9
7.3 Verzendadministratie sociaal domein.....	9
7.4 Kwaliteit en inhoud bezwarendossiers.....	9
7.5 Beslissing op bezwaar: het besluit in stand houden of herroepen	10

1. Inleiding

Per 1 januari 2022 is de gemeente Land van Cuijk van start gegaan. De gemeente heeft een onafhankelijke externe bezwaarschriftencommissie (hierna: de commissie) ingesteld. De commissie is belast met het behandelen van bezwaarschriften en heeft als taak om de bestuursorganen te adviseren over besluiten die genomen moeten worden naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften. De commissie functioneert dus als adviesorgaan als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht.

In artikel 19 van de Verordening commissie bezwaarschriften Land van Cuijk 2022 wordt de commissie verplicht om een jaarverslag uit te brengen over de werkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar. In dit geval is gekozen om de jaren 2022 en 2023 samen in één jaarverslag op te nemen. De reden hiervoor is dat er een realistischer beeld wordt geschetst na de herindeling. In de eerste maanden van de gemeente Land van Cuijk is veel tijd besteed aan het opstarten van de nieuwe organisatie. Hierdoor zijn onder andere minder vergunningen versterkt, en dus ook minder bezwaarschriften ingediend.

Het doel van dit jaarverslag is inzicht te geven in de in 2022 en 2023 door de commissie behandelde bezwaarschriften. Het beslaat de periode van 1 januari 2022 tot 1 januari 2024. Aan de hand van de beschikbare gegevens in dit verslag, trekt de commissie enkele conclusies en geeft zij een aantal aanbevelingen.

Grave, mei 2024

mr. L.A. Pronk
voorzitter /plv. voorzitter sociale kamer

A.J.L. van Bergen LLB
secretaris

mr. S. Visser
voorzitter sociale kamer

K.H. van Els LLB
secretaris

2. Bezwarenprocedure bij de gemeente Land van Cuijk

2.1 Algemeen

De bezwaarschriftenprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) beoogt een volledige heroverweging van het bestreden besluit naar aanleiding van de daartegen ingebrachte bezwaren. Getoetst moet worden aan zowel rechtmatigheid als doelmatigheid. De commissie werkt volgens de regels van de Awb en de Verordening commissie bezwaarschriften Land van Cuijk 2022. Zij heeft als taak zorg te dragen voor de zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften en daarover te adviseren. Er wordt niet alleen getoetst aan wettelijke regels, maar ook aan beleid en effectiviteit. De menselijke maat, de hardheidsclausule en coulance-overwegingen zijn aspecten die ook aan de orde kunnen komen.

2.2 Informele afhandeling

Informele afhandeling van bezwaren heeft grote voordelen omdat er een gesprek op gang komt, waarin samen wordt gezocht naar een oplossing waar alle betrokkenen tevreden over zijn. Het is een effectiever, efficiënter en voor alle partijen bevredigender manier om tot een oplossing te komen. Partijen weten over het algemeen zelf het beste welke oplossing hun belangen dient. Bovendien verloopt de informele weg over het algemeen sneller dan de formele procedure en draagt het bij aan een duurzaam betere verhouding tussen partijen. Het initiatief voor de informele afhandeling ligt soms bij één of meer van de betrokken partijen, in andere gevallen polst de vertegenwoordiger van het college de bereidheid, al dan niet op verzoek van de (secretaris van de) commissie. De organisatie heeft ook een gecertificeerd mediator in dienst waarop eventueel een beroep kan worden gedaan.

Als informele afhandeling van het bezwaarschrift niet haalbaar is of mislukt komt de zaak aan de orde tijdens een hoorzitting van de commissie. Bezwaarmaker(s), derde-belanghebbenden (bijvoorbeeld een vergunninghouder) en een vertegenwoordiger van het college van burgemeester en wethouders (het college) of de burgemeester worden hiervoor uitgenodigd. Het accent van de hoorzitting ligt op het door de partijen beantwoorden van vragen van de commissie over feiten en geschilpunten. Partijen krijgen de gelegenheid op elkaars stellingen te reageren. Na beantwoording van de vragen krijgen partijen de gelegenheid om beknopt punten naar voren te brengen die volgens hen onderbelicht zijn gebleven. Soms komt het naar aanleiding van de hoorzitting alsnog te een informele oplossing. Zo niet, dan brengt de commissie advies uit aan het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. Dit bestuursorgaan neemt vervolgens een beslissing op het bezwaarschrift.

3. Samenstelling van de commissie

De commissie is verdeeld in twee kamers:

- » Algemene Kamer (omgevingsvergunningen, handhaving, verkeer, subsidies, etc.)
- » Sociale Kamer (Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, Inburgeringswet etc.)

De secretarissen ondersteunen de commissie bij haar werkzaamheden en zijn – anders dan de voorzitter en leden van de commissie – in dienst van de gemeente Land van Cuijk. Zij zijn echter op geen enkele manier betrokken geweest bij de voorbereiding van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

De leden zijn per 1 januari 2022 benoemd voor de duur van vier jaar. Gedurende de jaren 2022 en 2023 bestond de commissie en haar ondersteuning uit de volgende personen.

Voorzitters	de heer mr. L.A. Pronk (voorzitter commissie en plv voorzitter sociale kamer)
	de heer mr. S. Visser (plv voorzitter commissie en voorzitter sociale kamer)
Leden	mevrouw mr. J.M. Bazelmans
	mevrouw mr. C.M.A.P. Burgman-Linssen
	de heer drs. P.F.A.M. van Diemen
	mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig
	de heer mr. E.M.W. Koenen
	mevrouw M.M. Neutgens LLB
	mevrouw mr. S. Rashid
	de heer mr. drs. S.M.W. Verouden
Secretarissen	mevrouw A.J.L. van Bergen LLB
	mevrouw K.H. van Els LLB (vanaf 1 mei 2023)
	mevrouw P. Mulder – extern (vanaf 1 mei 2023)
	mevrouw mr. F.M.A. van de Ven (tot 1 april 2023)
Juridische ondersteuning	mevrouw M. Donk LLB (vanaf 1 mei 2023)
	mevrouw K.H. van Els LLB (tot 1 mei 2023)
	mevrouw Z. Mahamed LLB (tot 1 mei 2023)

4. Bezwaarschriften algemene kamer

4.1 Binnengekomen bezwaarschriften per onderwerp

Onderwerp	2022	2023
Algemene plaatselijke verordening algemeen	3	3
Basisregistratie personen	1	1
Evenementenvergunning	2	1
Handhaving	23	19
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vergunningverlening	52	107
Monumentenvergunning	0	1
Planschade	1	0
Subsidie	4	8
Verkeersbesluit	6	13
Wet dwangsom	1	0
Wet open overheid	3	7
Geen voor bezwaar vatbaar besluit	1	0
Totaal	97	160

Het aantal binnengekomen bezwaarschriften voor de algemene kamer is in 2023 met maar liefst 65% gestegen ten opzichte van het aantal in 2022. Dit kan verklaard worden door het ontstaan van de fusiegemeente Land van Cuijk per 1 januari 2022. De eerste maanden heeft de nieuwe gemeente minder vergunningen verleend, wat ook heeft geresulteerd in minder bezwaarschriften.

4.2 Bezwaarschriften algemene kamer

In onderstaande tabel leest u het aantal bezwaarschriften voor de algemene kamer die zijn ontvangen, hoeveel daarvan zijn afgehandeld en wat de commissie heeft geadviseerd.

	Open op 1 januari	Ontvangen	Afgehandeld	Informeel/ ingetrokken/ herroepen	Advies herroepen	Advies in stand laten	Advies niet ontvankelijk
2022	36	97	93	34	7	40	12
2023	40	160	141	77	4	47	13

Zowel in 2022 als in 2023 zijn veel bezwaarschriften informeel afgedaan: in 2022 afgerond 37% en in 2023 zelfs 55% van het totaal aantal afgehandelde bezwaarschriften. Dit laatste percentage is wel wat vertekend omdat 30 bezwaarschriften die informeel zijn afgehandeld gericht waren tegen hetzelfde besluit, wat is herzien. Dit verklaart ook meteen grotendeels de stijging van het aantal bezwaarschriften tegen besluiten gebaseerd op de Wabo in 2023 ten opzichte van 2022.

4.3 Contrair

In 2022 heeft het college in alle gevallen het advies van de algemene kamer van de commissie gevolgd. In 2023 is het college één keer contrair gegaan. Deze zaak ging over de weigering van een omgevingsvergunning voor het legaliseren van kamerbewoning voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De commissie was van mening dat het besluit niet in stand kon blijven omdat de weigering onvoldoende was gemotiveerd. Het college besloot contrair te gaan en de weigering ongewijzigd in stand te houden. De rechtbank heeft het beroep gegrond verklaard (in 2024) maar de rechtsgevolgen in stand gehouden. Dat betekent dat de weigering van de omgevingsvergunning gehandhaafd bleef. Hiertegen is hoger beroep ingesteld.

5. Bezwaarschriften sociale kamer

Bij het *Team Sociaal domein - Ondersteuning* zijn kwaliteitsmedewerkers in dienst die onder andere als taak hebben het college te vertegenwoordigen bij de onafhankelijke bezwarencommissie. De bezwaarschriften tegen besluiten in het sociaal domein komen rechtstreeks bij deze afdeling binnen. Pas als informele afhandeling door de kwaliteitsmedewerkers niet slaagt worden deze bezwaarschriften voorgelegd aan de onafhankelijke bezwarencommissie. Dat betekent dat de commissie geen totaaloverzicht heeft van de ontvangen bezwaarschriften in het sociaal domein.

In dit jaarverslag worden daarom alleen cijfers opgenomen over de bezwaarschriften die aan de commissie ter behandeling zijn voorgelegd en in een hoorzitting behandeld.

2022 Onderwerp	2022	Advies herroepen	Advies in stand laten	Advies niet ontvankelijk	Ingetrokken
Jeugdwet	1	0	0	0	1
Leerlingenvervoer	1	0	0	0	1
Participatiewet algemene bijstand	2	1	1	0	0
Participatiewet energietoeslag	6	0	6	0	0
Participatiewet overige bijzondere bijstand	7	0	6	1	0
Participatiewet boetebesluiten / afstemming	1	1	0	0	0
Wmo	2	0	1	1	0
Totaal	20	2	14	2	2

Tijdens een hoorzitting behandelde bezwaarschriften sociaal domein per onderwerp 2022

2023 Onderwerp	2022	Advies herroepen	Advies in stand laten	Advies niet ontvankelijk	Ingetrokken
Gehandicapten- parkeerkaart	1	0	1	0	0
Inburgering	1	0	1	0	0
Jeugdwet	0	0	0	0	0
Leerlingenvervoer	2	1	0	1	0
Participatiewet algemene bijstand	9	2	7	0	0
Participatiewet energietoeslag	3	0	3	0	0
Participatiewet overige bijzondere bijstand	5	0	5	0	0
Wmo	9	1	5	2	1
Totaal	30	4	22	3	1

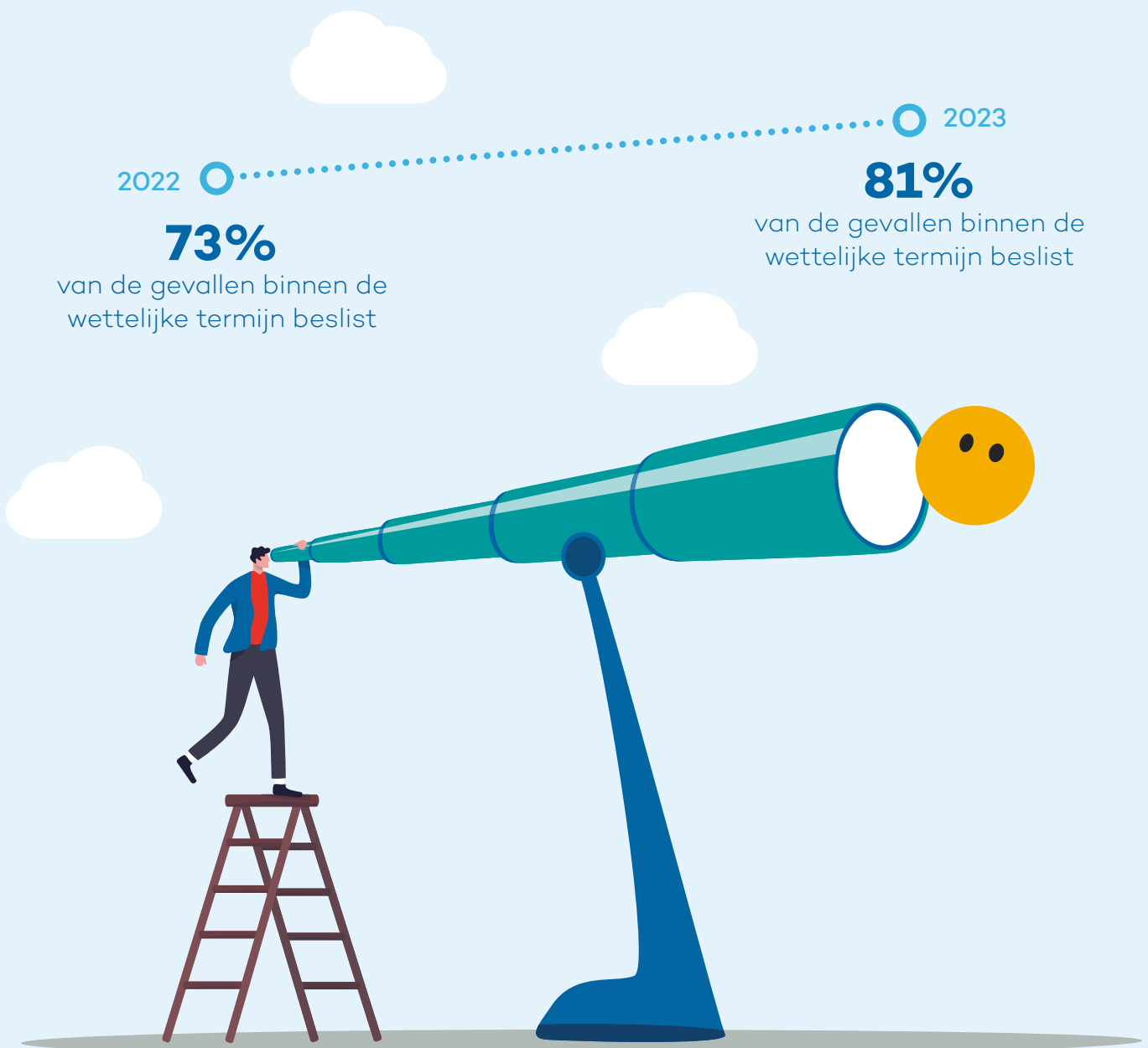
Tijdens een hoorzitting behandelde bezwaarschriften sociaal domein per onderwerp 2023

Het college heeft alle adviezen van de commissie in het sociaal domein gevolgd.

6. Termijnen

De wettelijke beslistermijn bedraagt 6 weken nadat de bezwaretermijn van 12 weken is verstreken. De beslistermijn kan eenmaal met 6 weken worden verlengd. Verder verlenging van de beslistermijn is mogelijk als de bezwaarmaker daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet worden geschaad in hun belangen.

In 2022 is in 73% van de gevallen binnen de wettelijke termijn beslist. In 2023 is dit percentage opgelopen naar 81%.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Vaker en eerder het informele gesprek opzoeken

Uit de cijfers komt naar boven dat er veel herzieningen/intrekkingen plaatsvinden. Dat gebeurt meestal in een vroeg stadium van de bezwarenprocedure. Er kunnen verschillende redenen zijn voor ambtshalve herzieningen. Soms worden tijdens een informeel gesprek nieuwe feiten en omstandigheden naar voren gebracht die voorheen niet bekend waren bij het college. Ook kan het college tijdens de volledige heroverweging die in de bezwarenprocedure moet worden gemaakt tot de conclusie komen dat het besluit niet in stand kan blijven. Een herziening biedt de mogelijkheid om het besluit aan te passen zonder dat de volledige bezwarenprocedure doorlopen hoeft te worden. Dit betekent niet altijd dat volledig aan het bezwaar wordt tegemoetgekomen, maar leidt wel regelmatig tot intrekking daarvan.

De commissie beveelt aan om eerder het informele gesprek aan te gaan, zodat bezwaarschriften nog vaker en sneller worden ingetrokken of voorkomen. Daarbij moet ook aandacht zijn voor andere partijen wiens belangen bij het oorspronkelijke besluit zijn betrokken.

7.2 Oog voor doelmatigheid en de menselijke maat

De commissie is van mening dat vertegenwoordigers tijdens de heroverweging in zijn algemeenheid, en tijdens de hoorzitting in het bijzonder, óók oog moeten hebben voor de andere dan de strikt juridische aspecten. Zij moeten er bij hun vertegenwoordiging voor waken dat een (overwegend) juridische benadering op een punt van geschil door de burger verkeerd begrepen wordt. Dit geldt temeer in zaken, waarin burgers niet bij gemachtigde, maar in persoon procederen. Voorkomen moet worden dat vermijdbare misverstanden rijzen of onvrede ontstaat, die door iets meer uitleg of een iets andere benadering namens het college kan worden voorkomen. Hierbij hoort ook de 'menselijke maat' in met name het sociaal domein: vaak in situaties waarin mensen verstrikt zijn geraakt in wet- en regelgeving, zich niet gehoord voelen en besluiten van gemeente niet begrijpen. Hoewel de commissie zeker ziet dat hier aandacht voor is wil ze langs deze weg het belang nogmaals benadrukken.

7.3 Verzendadministratie sociaal domein

Een besluit treedt pas in werking nadat het op de wettelijk voorgeschreven wijze is bekendgemaakt (art. 3:40 Awb). De dag na bekendmaking begint de bezwarentermin te lopen. De last om te bewijzen dat het stuk is verzonden, rust op de schouders van het bestuursorgaan. Het is daarom van belang dat er sprake is van een deugdelijke verzendadministratie. Uit verklaringen van vertegenwoordigers van het college is het de commissie gebleken dat die in het sociaal domein ontbreekt.

De commissie doet de aanbeveling om, mits dit inmiddels nog niet is gebeurd, hiervoor zorg te dragen.

7.4 Kwaliteit en inhoud bezwarendossiers

Het is van belang dat de bezwarendossiers correct, compleet en overzichtelijk zijn en dat alle partijen over dezelfde stukken beschikken. De commissie stelt vast dat hier nog verbetering kan worden bereikt. Hoewel het secretariaat een taak heeft om het aangeleverde dossier te controleren is het vakteam verantwoordelijk voor de kwaliteit ervan.

Het secretariaat stuurt de behandelend ambtenaar van elke bezwaarzaak een e-mail met voorwaarden waaraan het dossier moet voldoen. Alle voor de zaak relevante stukken moeten deel uitmaken van het dossier, zeker de stukken die zijn vermeld in de notitie van heroverweging. De stukken moeten apart, voorzien van een nummer en met een naam die de inhoud van het bestand dekt worden aangeleverd. Het secretariaat stuurt ook een sjabloon van de notitie van heroverweging naar de behandelend ambtenaar. Het secretariaat wijst erop dat daarin, naast het juridisch kader, op alle in het bezwaarschrift opgenomen bezwaargronden moet worden ingegaan. Het verdient de voorkeur als ook eventueel gedane pogingen om tot een informele oplossing te komen in de notitie van heroverweging zijn vermeld.

Het sjabloon heeft bewust de titel 'Notitie van heroverweging' en niet 'Verweerschrift'. Artikel 7:11, eerste lid, van de Awb, zegt: *"Indien het bezwaar ontvankelijk is, vindt op grondslag daarvan een heroverweging van het bestreden besluit plaats."*

Een bezwaarprocedure is bedoeld om nog eens goed naar het genomen besluit kijken, aan de hand van de bezwaren die tegen dat besluit zijn ingediend. Is het goed gedaan? Zijn alle aspecten goed afgewogen? Geeft het bezwaarschrift een nieuw inzicht? Van winnen of verliezen is nog geen sprake, dus ook niet van verweren. In de bezwaarprocedure komt het bestuursorgaan in het ideale geval tot een beter besluit: het besluit op bezwaar. Tenslotte bevat het bezwarendossier een inhoudsopgave van de stukken die het bevat.

7.5 Beslissing op bezwaar: het besluit in stand houden of herroepen

In de cijfers in dit jaarverslag worden de termen gegrond en ongegrond niet gebruikt. Deze termen zijn voorbehouden voor (hoger) beroep. De commissie adviseert het college en de burgemeester namelijk niet om bezwaarschriften gegrond of ongegrond te verklaren, maar om ze in stand te houden of (deels) te herroepen. Immers, soms wordt een besluit herroepen vanwege een gebrek dat niet door de bezwaarmaker naar voren is gebracht. De term 'gegrond' past daar dan niet bij.

Ook kan het gebeuren dat een besluit in stand blijft, terwijl in het bezwaarschrift terecht wordt betoogd dat het op het moment waarop het tot stand kwam onrechtmatig was. Op basis van gewijzigde omstandigheden kan het besluit op het moment van de heroverweging alsnog rechtmatig zijn. Waar het op aankomt, is of het bezwaar aanleiding is om het bestreden besluit te herroepen. Dat moet blijken uit de beslissing op het bezwaar. Wanneer sprake is van herroepen moet uit het besluit op bezwaar ook blijken wat dat inhoudt.

De commissie beveelt het college en de burgemeester aan om in de beslissingen op de bezwaarschriften zelf ook consequent te spreken van in stand houden of herroepen en niet meer van gegrond en ongegrond.

LAND
VAN
CUJK